Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U001418

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-05-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лисяна Валерія Олександрівна

2. Valeriia O. Lysiana

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5858-4315

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Менеджмент

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Менеджмент

Дата захисту: 17-06-2026

Спеціальність за освітою: Менеджмент

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: ------, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13355

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 71.37.75, 06.71.57, 06.01.30

Тема дисертації:

1. Цифровізація бізнес-процесів туристичних підприємств

2. Digitalization of tourism enterprise business processes

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена комплексному теоретичному, методичному та практичному обґрунтуванню процесів цифровізації бізнес-процесів туристичних підприємств в умовах зростаючої невизначеності зовнішнього середовища. Актуальність теми зумовлена тим, що туристична галузь є однією із найбільш чутливих до змін соціально-економічного, політичного і технологічного характеру. Глобалізація, стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, у минулому пандемічні обмеження, поточні воєнні дії та зрушення у поведінкових моделях споживачів спричинили переосмислення традиційних підходів до організації туристичної діяльності. У таких умовах цифровізація є не лише інструментом технічної модернізації, а стратегічним напрямом трансформації бізнес-моделей, управлінських практик і систем взаємодії зі стейкголдерами. Для України проблема цифровізації туристичних підприємств є особливо актуальною з огляду на наслідки повномасштабної війни, які з 2022 року призвели до втрати частини інфраструктури, скорочення туристичних потоків, зниження платоспроможного попиту та посилення ризиків господарської діяльності. У цих умовах цифрові інструменти стають засобом аналізу та

підтримання операційної стійкості, забезпечення безперервності бізнес-процесів, формування нових форматів обслуговування клієнтів і відновлення конкурентних позицій на внутрішньому та міжнародному ринках. У дисертаційному дослідженні здійснено систематизацію наукових підходів до трактування понять «цифровізація», «цифрова трансформація» та «інформатизація». Визначено, що цифровізація є безперервним процесом упровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у всі аспекти діяльності підприємства, спрямованим на підвищення ефективності управління, оптимізацію операційних процесів і створення нової цінності для споживача. У науковій літературі поняття «цифровізація» та «цифрова трансформація» нерідко вживаються як синонімічні, що зумовлено їх спільною спрямованістю на впровадження цифрових технологій у діяльність підприємств та оновлення механізмів управління. Водночас у деяких дослідженнях цифрова трансформація трактується як ширша категорія, яка охоплює стратегічні зміни бізнес-моделі, організаційної культури, управлінської логіки, структури цінності та форматів взаємодії з клієнтами і партнерами, тоді як цифровізація частіше пов'язується із технологічною модернізацією процесів. У межах цього дослідження зазначені категорії розглядаються у взаємопов'язаному та здебільшого взаємозамінному значенні, оскільки впровадження цифрових технологій у туристичних підприємствах об'єктивно супроводжується не лише технічними, а й організаційно-стратегічними змінами. Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад цифрової трансформації туристичних підприємств та розроблення практичних рекомендацій щодо вдосконалення цифровізації бізнес-процесів та впровадження новітніх технологій туроперейтингу. Досліджено структуру бізнес-процесів туристичних підприємств і визначено особливості їх трансформації в умовах цифровізації. Наукова новизна отриманих результатів полягає у розвитку теоретико-методологічних засад дослідження цифровізації туристичної сфери на основі системного аналізу наукових підходів до її сутнісних характеристик та обґрунтування авторських трактувань ключових понять цифрової трансформації, зокрема AutoSphere Tourism і Psychotech Digital Transformation, а також у концептуальному уточненні змісту категорій «цифровізація в туризмі» та «Digital Twins для туристичних операторів», що розширює понятійно-категоріальний апарат дослідження і створює підґрунтя для подальшого прикладного моделювання цифрових процесів у туристичній діяльності. Розроблено та обґрунтовано концепцію Індексу цифрового успіху (Digital Success Index, DSI) як антиризикового чинника для підвищення безпеки та стійкості туристичних процесів у разі змін. Також здійснено оцінювання ризиків за допомогою матриці P-C, що уможливлює точно прогнозувати ймовірність та наслідки змін у туристичній сфері. Концептуалізовано AutoSphere Tourism як модель прямої взаємодії між постачальниками та споживачами туристичних послуг через цифрові платформи, що забезпечує безпосереднє бронювання без посередників, підвищення прозорості транзакцій та зручності для кінцевого споживача. Емпіричну частину дослідження проведено на 17 підприємствах із КВЕД 79.12 «Діяльність туристичних операторів». Порівняння базового очікуваного ризику із ризиком, скоригованим на рівень цифровізації, підтвердило, що цифрові зміни не усувають повністю загрози, проте істотно зменшують масштаб можливих фінансових втрат. Запропонований Індекс цифрового успіху може використовуватися як інструмент управління потенційними ризиками та стратегічного планування цифрового розвитку. Запропоновані теоретико-методичні положення та практичні рекомендації формують науково-практичне підґрунтя для подальшого розвитку цифрових інновацій у туристичній сфері та забезпечення адаптивності підприємств до умов глобальної конкуренції.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive theoretical, methodological, and practical substantiation of the processes of digitalization of business processes of tourism enterprises under conditions of increasing environmental uncertainty. The tourism industry is among the sectors most sensitive to socio-economic, political, and technological changes. Globalization, the rapid development of information and communication technologies, ongoing military actions, and shifts in consumer behavior patterns have led to a reconsideration of traditional approaches to organizing tourism activities. Under such conditions, digitalization is not merely a tool of technical modernization but a strategic direction for transforming business models, management practices, and stakeholder interaction systems. For Ukraine, the issue of digitalization of tourism enterprises is particularly relevant given the consequences of the full-scale war since 2022, which have resulted in the loss of part of the infrastructure, a

reduction in tourist flows, a decline in solvent demand, and increased risks in economic activity. In these circumstances, digital tools serve as a means of analysis and support for operational resilience, ensuring business process continuity, creating new formats of customer service, and restoring competitive positions in both domestic and international markets. The study systematizes scientific approaches to interpreting the concepts of “digitalization,” “digital transformation,” and “informatization.” It is determined that digitalization is a continuous process of implementing modern information and communication technologies in all aspects of enterprise activity, aimed at improving management efficiency, optimizing operational processes, and creating new value for consumers. In scientific literature, the concepts of “digitalization” and “digital transformation” are often used synonymously due to their shared focus on the implementation of digital technologies and the modernization of management mechanisms. However, in some studies, digital transformation is interpreted as a broader category encompassing strategic changes in business models, organizational culture, management logic, value structures, and formats of interaction with customers and partners, whereas digitalization is more often associated with technological modernization of processes. Within this research, these categories are considered interrelated and largely interchangeable, as the implementation of digital technologies in tourism enterprises objectively involves not only technical but also organizational and strategic changes. The purpose of the dissertation is to substantiate the theoretical and methodological foundations of the digital transformation of tourism enterprises and to develop practical recommendations for improving the digitalization of business processes. The structure of business processes of tourism enterprises is examined, and the features of their transformation under digitalization conditions are identified. The scientific novelty of the obtained results lies in the development of theoretical and methodological foundations for studying digitalization in the tourism sector and the substantiation of the author’s interpretations of key concepts of digital transformation, including AutoSphere Tourism and Psychotech Digital Transformation. It also includes the conceptual clarification of the categories “digitalization in tourism” and “Digital Twins for tour operators.” The concept of the Digital Success Index (DSI) is developed and substantiated as an anti-risk factor, and risk assessment is also carried out using the P-C matrix. AutoSphere Tourism is conceptualized as a model of direct interaction between suppliers and consumers of tourism services via digital platforms, enabling direct booking without intermediaries, increasing transaction transparency, and improving convenience for end users. The empirical part of the study was conducted on 17 enterprises classified under code 79.12. A comparison between the baseline expected risk and the risk adjusted for the level of digitalization confirmed that digital changes do not completely eliminate threats; however, they significantly reduce the scale of potential financial losses. Thus, the proposed Digital Success Index (DSI) may be used as a practical instrument for managing potential risks and for strategic planning of digital development. The proposed theoretical and methodological provisions and practical recommendations form a scientific and practical basis for further development of digital innovations in the tourism sector and for ensuring enterprise adaptability under conditions of global competition.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Lysiana, V., & Mykhailichenko, H. (2024). Management of digital technologies in tour operating. European Science, 4(sge28-04), 100–108. https://doi.org/10.30890/2709-2313.2024-28-00-025.

- Михайліченко Г. & Лисяна В. (2023) Цифровізація підприємств туризму в умовах кризи. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту, (1), 91-105. https://doi.org/10.34025/2310-8185-2023-1.89.07.
- Лисяна, В. (2023). Стратегія digital-first, сервіс за замовчуванням. Via Economica, (3), 63-68. https://doi.org/10.32782/2786-8559/2023-3-9.
- Михайліченко, Г., & Лисяна, В. (2025). Концепція матриці проблем та цифрової зрілості в умовах цифровізації. Ефективна економіка, (10). https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.10.28.
- Лисяна, В. (2025). Цифровізація з людським обличчям: Psychotech Digital Transformation туристичних компаній. Сталий розвиток економіки, (5 (56), 141-147. https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-56-19.
- Лисяна, В. (2025). Anwendung digitaler Zwillinge im Tourismus. У О. Ніколаєнко, Л. Полякова, О. Зеленько, І. Нестерчук, С. Гришко, П. Лоцман, Ю. Муромцева, В. Холодок, Т. Гуцан, Т. Коптєва (Ред.), Географія та туризм: матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (12 березня 2025 р., м. Харків) (с. 347–359). Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ca1cbd8f-e5e1-4e46-8441-fd04e389af82/content
- Михайліченко, Г., & Лисяна, В. (2023). Бар'єри цифровізації у бізнесі. У Трансформація готельно-ресторанного бізнесу регіону в умовах євроінтеграції: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (11 травня 2023 р., м. Чернівці) (с. 140–144). Чернівці: Технодрук. http://chtei-knteu.cv.ua/ua/content/download/subsection/nayka/konf_11_05_2023.pdf
- Лисяна, В. (2023). Теоретичні засади цифровізації в суспільстві. У А. Мазаракі, А. Герасименко, Н. Ведмідь, М. Бойко, Т. Ткаченко, Д. Федорова, О. Палієнко, В. Гамов (Ред.), Туризм XXI століття: глобальні виклики та цивілізаційні цінності: тези доповідей III міжнародної науково-практичної конференції (23 травня 2023 р., м. Київ) (с. 126–129). Київ: Державний торговельно-економічний університет. https://doi.org/10.31617/k.knute.2023-05-23-39
- Лисяна, В. (2023). Цифровізація сучасної пропозиції туристичного продукту. У Туризм в Україні: виклики та відновлення: збірник матеріалів міжнародного туристичного форуму (21–22 березня 2023 р., м. Київ) (с. 303–305). Київ: Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. https://kneu.edu.ua/userfiles/Department_of_Administration_and_Marketing_Personn/2023/TUD0A0IZM_Zb
- Лисяна, В. (2024). Моделювання як інструмент управління цифровізацією туристичних підприємств в умовах невизначеності. У А. Мазаракі, Н. Притульська, А. Бідюк (Ред.), Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні. Виклики воєнного часу: матеріали XV міжнародного бізнес-форуму (21 березня 2024 р., м. Київ) (с. 26–29). Київ: Державний торговельно-економічний університет. https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/ef8bf3863f3be5907d219b6b95838c8b.pdf
- Михайліченко, Г., & Лисяна, В. (2024). Вплив цифровізації на розвиток туроперейтингу. У О. Топузов, В. Фазан, О. Алхасов, Л. Вішнікіна, Т. Назаренко, П. Шуканов, Ю. Карпенко, С. Копилець, А. Шуканова (Ред.), Освітні й наукові виміри географії та туризму: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (17 квітня 2024 р., м. Полтава) (с. 173–177). Полтава: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/23748/1/51.pdf
- Лисяна, В. (2024). Цифровізація туристичного оперейтингу. У О. Григор, В. Лазуренко, Г. Чепурда, Л. Чепурда (Ред.), Туристичний та готельно-ресторанний бізнес в Україні: проблеми розвитку та регулювання: матеріали XV міжнародної науково-практичної конференції (28–29 березня 2024 р., м. Черкаси) (с. 25–27). Черкаси: Черкаський державний технологічний університет. https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/4891/3/Субота_1.pdf
- Лисяна, В. (2023). Digital-first у сфері послуг. У В. Зайцева, А. Віндюк, Д. Гурова (Ред.), Світові досягнення і сучасні тенденції розвитку туризму та готельно-ресторанного господарства: матеріали II міжнародної науково-практичної конференції (10 листопада 2023 р., м. Запоріжжя) (с. 362–365). Запоріжжя: Національний університет «Запорізька політехніка». https://elar.tsatu.edu.ua/bitstreams/52abb506-

02cf-4135-968e-451545bad76c/download

- Лисяна, В. (2024). Концепція цифрових двійників в туризмі. У Л. Транченко, Р. Кожухівська, О. Саковська, С. Тимчук (Ред.), Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (31 жовтня 2024 р., м. Умань) (с. 307–309). Умань: ВПЦ «Візаві». https://tourism.udau.edu.ua/assets/files/konferencii-kafedri/zb.-vseukr.-naukovo-prakt.-int.-konf.-31.10.2024.pdf
- Михайліченко, Г., & Лисяна, В. (2025). Цифрова трансформація для туристичного бізнесу: Psychotech Digital Transformation як мова нових рішень. У Я. Коробейникова, О. Кондрат, С. Побігун, С. Король, В. Витвицький, Г. Грицуляк, Т. Яцишин (Ред.), Адаптація до глобальних змін та викликів в економіці, туризмі, рекреації та захисті довкілля: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів і молодих вчених (8–9 травня 2025 р., м. Івано-Франківськ) (с. 212–216). Івано-Франківськ: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. https://conf.nung.edu.ua/rmv2025/
- Михайліченко, Г., & Лисяна, В. (2025). Digital Twin у збереженні культурного туризму України. У В. Зайцева, Т. Шелеметьєва, А. Безхлібна (Ред.), Актуальні проблеми та перспективи розвитку сфери гостинності, туризму та рекреації: матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (23 жовтня 2025 р., м. Запоріжжя) (с. 533–537). Запоріжжя: Національний університет «Запорізька політехніка». https://zp.edu.ua/conference-2025-4-3/

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U101917; 0123U104022; 0125U003862; 0121U111296; 0123U104663

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайліченко Ганна Іванівна
2. Hanna I. Mykhailichenko

Кваліфікація: д.е.н., проф., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7066-6527

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Ірина Миколаївна
2. Iryna M. Melnyk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3132-6500

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 01597980

Місцезнаходження: вул. Туган-Барановського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Укоопспілка

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сущенко Олена Анатоліївна
2. Olena A. Sushchenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2645-8015

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет технологій та дизайну

Код за ЄДРПОУ: 02070890

Місцезнаходження: вул. Мала Шияновська, Київ, 01011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Босовська Мирослава Веліксівна
2. Myroslava Bosovska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6021-5228

Додаткова інформація: ;https://scholar.google.com.ua/citations?user=18idW3YAAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Охріменко Алла Григорівна
2. Alla H. Okhrimenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0405-3081

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=Pt07F-QAAAAJ&hl=uk; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=AuthorProfile&authorId=57200968949&zone=

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Ведмідь Надія Іванівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Ведмідь Надія Іванівна

Відповідальний за підготовку облікових документів — Лисяна Валерія Олександрівна

Реєстратор — Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Тетяна Анатоліївна

